

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de evidență a rețelelor edilitare” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului de evidență a rețelelor edilitare

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de evidență a rețelelor edilitare” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului de evidență a rețelelor edilitare, este elaborat de către Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (*în continuare - AGCC*).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de hotărâre este elaborat în temeiul art. 7⁶ alin. 2 lit. c) și art. 22 lit. b) - d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, al art. 16 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314), cu modificările ulterioare, art. 6 lit. b) și art. 11 alin. (4) din Legea nr. 290/2024 cu privire la evidența rețelelor edilitare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 1-4, art. 8), cu modificările ulterioare și art. 6 lit. c) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Sistemul Informațional „Registrul de evidență a rețelelor edilitare” (*în continuare – Registrul*) este gestionat de AGCC și se află în prezent la etapa de expertizare atât din punct de vedere structural, cât și funcțional. Registrul constituie o resursă informațională de stat, menită să asigure evidența, securitatea și utilizarea eficientă a rețelelor edilitare.

Crearea Registrului este parte a activităților implementate în cadrul Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PÎEF), finanțat prin acordul de finanțare semnat la 17 septembrie 2018 între Guvernul Republicii Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, în valoare de 30,1 milioane euro. PÎEF are ca obiectiv general îmbunătățirea calității sistemului de administrare funciară și evaluarea bunurilor imobile, inclusiv prin instituirea Registrului de evidență a rețelelor edilitare.

La 13 decembrie 2024, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 290/2024 cu privire la evidența rețelelor edilitare, care stabilește cadrul normativ. Legea a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 03 ianuarie 2025 și intră în vigoare la expirarea unui an de la data publicării. Conform art. 23 alin. (3) din Legea nr. 290/2024 cu privire la evidența rețelelor edilitare, Guvernul, în termen de un an de la data publicării legii, va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor legii.

În acest context, aprobarea Hotărârii Guvernului privind aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de evidență a rețelelor edilitare” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului de evidență a rețelelor edilitare, reprezintă o condiție indispensabilă pentru operaționalizarea legii. Acest fapt corespunde și prevederilor art. 102 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, conform căreia „Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor”.

În absența cadrului secundar indispensabil, Legea nr. 290/2024 nu ar putea fi aplicată, iar Registrul nu ar putea funcționa în conformitate cu cerințele legale. Printre principalele lacune normative identificate se numără: lipsa prevederilor detaliate privind conținutul setului de date spațiale și descriptive, formatul tipizat pentru schimbul de date, modul de ținere a Registrului, precum și regulile privind interacțiunea cu furnizorii și utilizatorii de date.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Pentru îmbunătățirea funcționării Registrului, se pune accentul pe crearea unui sistem eficient și accesibil, care să faciliteze gestionarea corectă a datelor geospațiale. Prezentul act normativ urmărește atingerea următoarelor obiective:

- ✓ Elaborarea unui set de reglementări bine definite și concludente;
- ✓ Îmbunătățirea mecanismului de înregistrare și actualizare a datelor;
- ✓ Optimizarea accesibilității și a experienței utilizatorului;
- ✓ Asigurarea calității și integrității datelor;
- ✓ Crearea unei infrastructuri informaționale solide.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect are ca obiectiv instituirea cadrului juridic, tehnologic și organizatoric necesar pentru crearea și funcționarea SI RERE, ca infrastructură strategică de interes public. Proiectul urmărește să asigure punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 290/2024 cu privire la evidența rețelelor edilitare, prin reglementarea unitară a proceselor de administrare, utilizare și dezvoltare a Registrului.

Prevederi esențiale ale Conceptului și Regulamentului:

1. Elaborarea unui cadru normativ unitar pentru funcționarea Registrului.
 - ✓ Se stabilesc regulile clare privind înregistrarea, verificarea și stocarea informațiilor despre rețelele edilitare și elementele structurale ale acestora.
 - ✓ Se stabilesc condițiile de acces la date pentru autoritățile publice, furnizorii de date și alți utilizatori.
2. Înregistrarea și actualizarea rețelelor edilitare.
 - ✓ Regulamentul impune obligativitatea înregistrării și actualizării periodice a tuturor rețelelor edilitare supuse evidenței (apă, canalizare, gaze, energie electrică, telecomunicații etc.).
 - ✓ Sunt stabilite proceduri clare pentru introducerea, modificarea și radierea datelor din Registru.
3. Integrarea cu alte sisteme de date geospațiale și resurse informaționale.
 - ✓ Registrul va fi conectat la infrastructura națională de date spațiale și interoperabil cu alte sisteme guvernamentale, pentru a facilita schimbul eficient de informații între instituțiile publice și mediul privat.
 - ✓ Datele din Registru vor sprijini procesele de planificare urbană, dezvoltare a infrastructurii și gestionare a situațiilor de urgență.
4. Standardizarea proceselor și formatelor de colectare a datelor.
 - ✓ Se introduc standarde și proceduri uniformizate pentru colectarea, stocarea și transmiterea datelor referitoare la rețele edilitare.
 - ✓ Este stabilit un cadru de conformitate care garantează respectarea standardelor tehnice și legale.
5. Protejarea și securitatea datelor.

✓ Regulamentul prevede măsuri stricte pentru securitatea și integritatea datelor, prevenind accesul neautorizat, pierderile sau manipularea informațiilor.

Prevederi inovative ale proiectului:

1. Digitalizarea completă a procesului de gestionare a datelor.

✓ Registrul introduce o platformă digitală de înregistrare și acces la date, eliminând treptat documentele pe suport de hârtie.

✓ Este prevăzut un portal online care va permite căutarea, vizualizarea și descărcarea informațiilor despre rețelele edilitare în format digital.

2. Introducerea unui mecanism de validare automată a datelor.

✓ Sistemul va include un proces de validare automată pentru verificarea corectitudinii și completitudinii datelor introduse.

✓ Validarea se va realiza conform standardelor naționale și internaționale, asigurând calitatea și interoperabilitatea informațiilor.

3. Acces facil și diferențiat pentru diverse categorii și utilizatori.

✓ Registrul promovează accesul deschis la informațiile geospațiale despre rețele edilitare, cu respectarea condițiilor de securitate și protecție a datelor.

✓ Autorități, operatorii de utilități, mediul privat și cetățenii vor putea consulta și utiliza datele în funcție de drepturile de acces stabilite.

4. Promovarea interoperabilității între instituții și utilizatori.

✓ Proiectul consolidează colaborarea interinstituțională prin schimb de date între autoritățile centrale, locale, furnizorii de date și alți actori relevanți.

✓ Se urmărește integrarea Registrului în infrastructura națională și europeană de date geospațiale, asigurând interoperabilitatea la nivel internațional.

Prin aceste prevederi, proiectul are ca scop modernizarea, optimizarea și gestionarea informațiilor despre rețelele edilitare, sprijinind o planificare teritorială mai eficientă, reducerea riscurilor de avarie a rețelelor și a creșterii transparenței în utilizarea resurselor edilitare.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea Registrului va genera un impact semnificativ asupra sectorului public, atât la nivel central, cât și local, prin centralizarea și digitalizarea datelor privind rețelele edilitare. Registrul va permite autorităților să acceseze rapid informații precise și actualizate referitoare la deținători, operatori, configurația și amplasarea rețelelor, ceea ce va facilita procesul decizional în domenii precum urbanismul, infrastructura și protecția mediului.

Un sistem unificat și standardizat de evidență a rețelelor va contribui la eliminarea suprapunerilor și erorilor, reducând riscurile de avariere a rețelelor în timpul executării lucrărilor și sporind eficiența coordonării între operatorii de utilități. De asemenea, va simplifica procedurile de avizare și autorizare, va reduce birocrăția și va permite o planificare mai clară a investițiilor publice și private, evitând lucrările redundante și optimizând resursele financiare.

Totodată, sistemul va contribui la creșterea transparenței și a încrederii cetățenilor prin acces la informații clare și corecte. În plus, crearea Registrului aliniaza Republica Moldova

la standardele europene în materie de infrastructuri geospațiale și digitalizare a serviciilor publice.

Implementarea proiectului va necesita investiții inițiale în infrastructura IT, precum și instruirea personalului responsabil de gestionarea și utilizarea Registrului, însă beneficiile pe termen lung vor depăși costurile inițiale, asigurând o mai bună eficiență administrativă și o gestionare durabilă a rețelelor edilitare.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Asigurarea creării, implementării, funcționării și dezvoltării SI RERE se va efectua din contul și în limita mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat și altor mijloace, conform legii, inclusiv atragerea fondurilor externe de dezvoltare.

Costurile pentru implementarea SI RERE vor fi evaluate în cadrul procesului de planificare bugetară reieșind din arhitectura complexului software-hardware (lista produselor hardware și software utilizate la crearea infrastructurii SI RERE). Prezența componentelor software și a mijloacelor tehnologice în complexul informațional al SI RERE este stabilită la etapa elaborării sarcinii tehnice a sistemului. Posesorul SI RERE urmează să estimeze și să prezinte către Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” resursele TI necesare pentru găzduirea SI RERE pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), pentru 6, 12, 18 luni. În baza estimărilor se vor planifica și se vor aloca resursele TI necesare. Urmare a dării în exploatare a SI RERE, Posesorul va încheia cu Administratorul tehnic Acordul privind administrarea tehnică și menținerea SI RERE, care va include activitățile minime privind administrarea tehnică și menținerea SI RERE, precum și volumul acestora. În baza Acordului vor fi estimate cheltuielile pentru administrare tehnică a SI RERE care urmează a fi acoperite din bugetul de stat, prin intermediul granturilor oferite Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, de către fondator.

Pentru crearea Registrului au fost alocate mijloace financiare în cuantum de 498 350 USD. Pentru anul 2026, în bugetul de stat a fost prevăzută suma de 455 000 Lei pentru mentenanța sistemului informațional.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea Registrului va aduce beneficii majore sectorului privat, în special companiilor din domeniile construcțiilor, dezvoltării urbane, utilităților publice și tehnologiilor geospațiale. Registrul va asigura acces rapid la date precise și actualizate privind rețelele de apă, canalizare, energie electrică, gaze, telecomunicații și alte utilități, ceea ce va permite o planificare mai eficientă a lucrărilor și reducerea timpului de execuție.

Un avantaj esențial îl constituie evitarea deteriorării infrastructurii existente, ceea ce va diminua riscurile tehnice și costurile neprevăzute. Totodată, prin centralizarea și standardizarea datelor, companiile vor putea realiza estimări mai exacte, vor evita suprapunerile inutile și vor beneficia de procese simplificate de avizare și autorizare.

Registrul va contribui și la sporirea transparenței și a încrederii investitorilor, oferind acces la informații clare și verificabile. În plus, acesta va stimula inovația prin integrarea în soluții digitale moderne, cum ar fi platformele GIS, aplicațiile de planificare urbană sau tehnologiile smart city, creând oportunități pentru furnizorii de servicii IT și geospațiale.

În caz de avarii sau lucrări de mentenanță, companiile private vor putea interveni mai rapid și mai eficient, iar accesul la date va facilita inclusiv acțiunile preventive. De asemenea, Registrul poate evidenția zonele cu acces limitat la utilități, orientând astfel investițiile către dezvoltarea infrastructurii în regiuni defavorizate.

<p>În ansamblu, impactul asupra sectorului privat va fi unul profund și pozitiv: reducerea birocrăției, creșterea siguranței în execuția lucrărilor, optimizarea costurilor, stimularea investițiilor și dezvoltarea unor servicii moderne, fiabile și competitive.</p>
<p>4.4. Impactul social</p>
<p>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</p> <p>Impactul asupra datelor cu caracter personal va fi minimizat prin respectarea strictă a reglementărilor privind protecția acestor date, conform legislației naționale și europene. Registrul nu va colecta și stoca date cu caracter personal în mod direct, ci doar informații referitoare la rețelele edilitare și date spațiale.</p> <p>Totuși, în situațiile în care este necesară înregistrarea unor informații legate de proprietate, precum datele despre posesori sau proprietari, se vor implementa măsuri adecvate de securitate și anonimizare pentru a proteja confidențialitatea acestor date și a preveni accesul neautorizat. Astfel, gestionarea datelor cu caracter personal în cadrul Registrului va fi efectuată în conformitate cu Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, asigurând un echilibru între accesul la informații și protecția datelor cu caracter personal.</p>
<p>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</p> <p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.5. Impactul asupra mediului</p> <p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.6. Alte impacturi și informații relevante</p> <p>Nu este aplicabil.</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p> <p>Nu este aplicabil.</p>
<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</p> <p>Nu este aplicabil.</p>
<p>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</p> <p>Nu este aplicabil.</p>
<p>6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ</p> <p>Prezentul proiect este supus avizării și consultării publice, conform art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind publicat pe site-ul web oficial al AGCC www.agcc.gov.md, la compartimentul: <i>Transparența decizională/Proiecte de acte normative</i> și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md.</p> <p>Totodată AGCC, conform prevederilor Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 a publicat Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional Registrul de evidență a rețelelor edilitare și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului de evidență a rețelelor edilitare: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-conceptului-sistemului-informational-registrul-de-evidenta-a-retelelor-edilitare-si-a-regulamentului-cu-privire-la-modul-de-ținere-a-registrului-de-evidenta-a-retelelor-edilitare/15060.</p>
<p>7. Concluziile expertizelor</p> <p>Proiectul va fi supus expertizei anticorupție, conform art. 36 din Legea 100/2017. Proiectul va fi supus expertizei juridice, conform art. 37 din Legea 100/2017.</p>
<p>8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent</p>

Pentru incorporarea actului normativ este necesar să se abroge Hotărârea Guvernului nr. 133/2014 cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară”.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ sunt necesare mai multe măsuri menite să asigure funcționalitatea deplină a Registrului. Acestea vizează atât aspectele normative, cât și cele tehnice și organizatorice, după cum urmează:

- ✓ elaborarea și aprobarea, cadrului normativ a Registrului, în conformitate cu Legea nr. 290/2024 cu privire la evidența rețelelor edilitare;
- ✓ definirea clară a pașilor și a responsabilităților instituționale pentru implementarea și operarea Registrului;
- ✓ dezvoltarea și operaționalizarea platformei informaționale pentru colectarea, stocarea și furnizarea datelor;
- ✓ instruirea personalului responsabil (inclusiv inginerii geodezi și operatorii de rețele) pentru utilizarea corectă și eficientă a Registrului;
- ✓ stabilirea normelor și procedurilor pentru colectarea, actualizarea și raportarea informațiilor;
- ✓ realizarea unei evaluări periodice a funcționalității și eficienței Registrului, cu posibilitatea ajustării în funcție de necesitățile practice;
- ✓ asigurarea resurselor financiare, tehnice și instituționale necesare;
- ✓ implicarea activă a autorităților publice și a sectorului privat în procesul de implementare.

Director general adjunct

Ion CREȚU